

ДАРУУХАН ДАНТИНАМНАЙ ХААНАХИНАЙЛ ААБ?

«Буряад үнэн», 10.07.2008

Ирина Пантаева

Жалма Цыденова

Саяна Очирова

Чимта Сухеева

Эрхүү хотодо үнгэрэн бүгдэ буряадуудай «Алтаргана - 2008» нааданда Зүүн Сибирийн гүрэнэй технологическа университетэй 4-дхи курсын оюутан Жалма Цыденова «Дангина» гэхэн нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. 35 эгээл гоё сэбэр басагадай хабаадалганай энэ конкурс «Алтарганын» эгээл һонирхолтой, ариуэн сэбэр мурьсоонүүдэй тэгэн боложо үгөө.

«Дангина» гэхэн мурьсоон Шелехов хотодо «Металлург» гэхэн соёлой ордон соо эмхидхэгдээ. Аргагүй томо энэ ордон гоёор досоогоо шэмэглэгдэнхэй, хүнэй амарха одоошье таатай байра юм. Тус ордон Эрхүүгэй можодо эгээл харуул томо гэжэ тоологдоно.

Мэдээжэ модель, Нью-Йоркдо ажаһуудаг Ирина Пантаева конкурсые мүн лэ шэмэглээ. Тэрэ жорин гэшүүдэй түрүүлэгшэ боложо эндэ буугаа. Карл Лагерфельдын эгээл дуратай модель Ирина Пантаева Эрхүү хото дүрбэн наһатай хүбүүтэе эрээ. Басагайа, зээ хүбүүгээ харахаяа түрэлхидын Шелехов ошоо. Хахад нюрғыень хуша-

хан гоё хара торгон плати үмдэнхэй Иринын хүн зоной дунда ябахадань эли байгаа. Дала дээрэнэ зурагдаһан бүргэд бүри гайхуулаа. «Буряад хубсаһатай басагадые харахадаа, ехэ баярланаб. Тиигэжэ үшөө залуудаа «Мисс Улаан-Үдэ» гэхэн конкурсдо хабаадаһанаа ханажархёоб», - гээд, Ирина манай корреспондентдэ хэлээдхинэ.

«Молодые голоса со всего мира» гэхэн фильм буулгажа, режиссер болоод хүдэлнэб. Нүүлэй үедэ дэлхэй дээрэ боложо байһан эдэбын муу тодорхой ябадал харуула ханаатайб. Мүнөөнэй залуушуул оршон байгааһаа хамгаална, дайн болохогүйн түлөө тэмсэнэ, түр-

гөөр боложо байһан дулаан ханаа ехэтэ зобоно. Эдэ бүгдэе фильм соогоо харуулхаб. Тиигэжэ харалгануудтаа хабаадаһан зандааб. Буряад нотагайнгаа зондо амар мэндые хүргэнэб, гээд, Ирина Пантаева хөөрэнэ.

Конкурсдо хабаадаһан басагад дүрбэн шата дабажа гараха байгаа. «Минии нотаг» гэхэн шатада өөрыгөө танилсуулхаһаа гадна, түрэл айлшадые һонирхолтойгоор урилга хэхэ даабари үгтөө. Хоёрдохи шата «Сэдхэлэйм аялга» гэжэ нэрлэгдээ, эндэ эстрадна дуу хабаадагшад хангиурдаа. Удаадахи шата хатарда зориулагдаа. Харин һүүлшын шатада басагад үдэшин плати, буряадай арадай хубсаһа, гоё прическоо харуулаа.

Конкурсын гуринаар шата бүхэнэй һүүлээр «Дангина» болох дуратайшуулай тоо үсөөржэл байгаа. Хэды тиигэбэшье һүүлшын шатада булта басагад гаража, өөрынгөө бэлдэнэн

плати, хубсаһа сугларагшадта дурдахаа. Тэрэ үедэ оройдоол 15-ниинь финалда ороһон байна. Эгээл эдээн сооһоо «Дангина» элирүүлэгдэхэ юм.

Бүхы дээрээ энэ конкурсдо 35 басагад хабаадалсаа. Монгол, Москва, Санкт-Петербург, Томск, Новосибирск, Эрхүү хотонуудые, Усть-Ордагай 6 аймагы, Буряадай 12 аймагы болон Агын тойрогой түлөөлэгшэд «Дангина» боложо тэмсээ.

Тиигэжэ гурбадахи шатын дипломоор Усть-Ордынск нуури түлөөлһэн Ольга Балхаснаева урмашуулагдаа. 2007 оной Улаан-Үдэ хотын вице-мисс нэрэ зэргэтэй Сэсэг Жамсаранова хоёрдохи шатын дипломдо хүртөө. Хэжэнгын аймагай Могсохон нууриһаа уг гарбалтай Улаан-Үдын залуушуулай эмхинүүдэй нэгдэлэй түлөөлэгшэ Аюна Доржиева нэгдэхэ шатын диплом абажа шадаа. Тиигэжэ Гран-придэ

Жалма Цыденова хүртөө.

Минии хараад үзэхэдэ, тус конкурсдо Жалма бултанһаа үдүү байгаа. «Намилзаһан хара торгон туттай Борын Данжуурай, Гэндэнэй Цэдэнэй хүсэ дүүрэн дүршэлтэй, мэргэжэлтэй, дуутай даруухан зантай Жалма басаган гээшэб», - гээд өөрыгөө Жалма танилсуулаа нэн. Конкурсдо хабаадагшад дундаһаа эгээл хонгёо хоолойтой Жалма байшоо. Мүн хатарайн хубсаһан бусадһаа гоё байһыень хэлэхээр. Теэд иимэ гоё хатарай костюмтай хүн хатарангүй ялай.

Жалма Цыденова Агын тойрогой Дударгын аймагай Үзөөн нууриһаа уг гарбалтай юм. Дэлхэй дээрэ хэды олон хайхан басагадые тоолошогүй, харин Агын басагад тэдээн сооһоо гоё сэбэрээрээ илгараад лэ гарана.

Борис БАЛДАНОВ.
 Авторай фото-зурагууд.

Мүнөө үеын буряад дуунай конкурс июлинь 4-дэ Ангарск хотын «Нефтехимик» гэхэн соёлой байшанда үнгэргэгдөө. 70 хүн тэрээндэ хабаадаа. Россин Федерациин соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ, композитор Владимир Зоткин жорин түрүүлэгшэ байгаа. Тэрэ хоёр номинацияр илагшадые тодорюулаа.

«Эрхим дуун» гэхэн номинацияр Бато Бальжинмаев - нэгдэхэ, Леонид Будаев - хоёрдохи, Пурбо Дамиранов - гурбадахи нуури эзэлээ. «Гүйсэдхэгшэ» гэхэн номинацияр Бимбаев (Монгол) - нэгдэхэ, Доржо Шагдууров (Буряад орон) - хоёрдохи, Ренат Каримов (Эрхүү хотын БНКА) - гурбадахи нуури эзэлээ. Энээнһээ гадна жорин гэшүүд Хитадай Дотор Монголой дуушан Буяндэлгэрье тэмдэглээ. Ангарск хотын мэрэй урмашуулгын шанда композитор Лариса Санжиева хүртөө.

Июлинь 5-да «Буряад нуури тосхон» гэхэн угсаатанай аяншалгын түбүүдэй проектүүдэй выставкын дүнгүүд согсологдоо. Агын дасание нэльбэн шэнэлэгэ гэхэн бүтээлээрээ Б.Б.Балдоржиев - нэгдэхэ, «Шэтын этно-аяншалгын комплекс» гэхэн ажалаараа М.Р.Дылыгыржапов - хоёрдохи, «Этно-аяншалгын түб» гэхэн бүтээлээрээ И.В.Бамбаева - гурбадахи нуури эзэлбэ.

«АЛТАРГАНА» ҺАЙНДЭРЭЙ ИЛАГШАД

Буряад Республикын габьяата артистка Татьяна Гасановагай хүтэлһэн жорин гэшүүд буряад арадай дуунуудые гүйсэдхэгшэдэй конкурсын дүнгүүдые согсолоо. Энэ конкурс дүрбэн номинацияр үнгэргэгдөө. Наһанай бүлэгүүдээр илгаржа, дуушад энэ конкурсдо хабаадаа. 10-һаа 14 наһа хүрэтэр хүүгэдэй дунда үнгэргэгдэнэн конкурсдо Туяна Банзаракцаева (Буряад орон) - нэгдэхэ, Сүххаят Танхуяк (Монгол) - хоёрдохи, Одохуу Нанзуулай (Монгол) - гурбадахи нуурида гараа. Хоёрдохи бүлэгтэ 15-һаа 18 наһа хүрэтэр эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэнэн конкурсдо Нелля Булутова (Усть-Орда) - нэгдэхэ, Станислав Раднаев (Буряад орон) - хоёрдохи, Соктын Гомбожап (Монгол орон) - гурбадахи нуури эзэлээ. Гурбадахи бүлэгтэ 19-һөө 30 наһа хүрэтэр дуушаддай дунда Цыден-Еши Бимбаев (Буряад орон) - нэгдэхэ, Людмила Дашинимаева (Буряад орон) - хоёрдохи, Иишилава (Хитад) - гурбадахи нуури эзэлээ. Дүрбэдэхэ бүлэгтэ 31-һээ дээшэ наһанай дуушаддай дунда Василий Кузьмин (Усть-Орда) - нэгдэхэ, Балма Цымпилова (Агын округ) - хоёрдохи,

Марина Будаева (Буряад орон) - гурбадахи нуурида гараа.

Черемушки тосхондо һэеы гэрнүүдэй конкурс үнгэргэгдөө. Делегаци бүхэн нэгэ һэеы гэр энэ конкурсдо түхээржэ асараа, Энэ конкурс эриатын ёһоор һэеы гэрэй эзэд айлшадые угтаха, буряад эдэе хоолоор хүндэлэхэ, һэеы гэрэйнгээ байра байдал харуула ёһотой байгаа. Энэ конкурсдо Дамба Дамбаев - нэгдэхэ, Петр Нохоев - хоёрдохи, Ким Нохоев - гурбадахи нуури эзэлээ.

Буряад барилдаагаар үнгэргэгдэнэн мурьсоондэ 156 спортсменүүд хабаадаа. 60 килограммай шэгнүүртэ Батор Цыбиков (Агын аймаг) - нэгдэхэ, Жаргал Нимаев (Мухар-Шэбэрэй аймаг) - хоёрдохи, Мягмар Давамян (Монгол) - гурбадахи нуурида гараа.

75 хүрэтэр килограммай шэгнүүртэ Михаил Дамбиев (Баргажанай аймаг) - нэгдэхэ, Нима Нимаев (Мухар-Шэбэрэй аймаг) - хоёрдохи, Бато Банзаракцаев (Зэдын аймаг) - гурбадахи нуури эзэлээ.

75 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэ Мунко Мункожаргалов (Агын аймаг) -

нэгдэхэ, Вениамин Гармаев (Хурам-хаанай аймаг) - хоёрдохи, Зоригто Жамбалов (Могойтын район) - гурбадахи нуури эзэлээ.

Монголой бүхэ барилдаашан Цогзолдорж абсолютна чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, автомобиль шан абаба.

Үльгэршэдэй конкурсдо Забайкалин хизаарай Шэтын областьһоо, Буряад Республикаһаа, Эрхүүгэй областьһоо, Агын Буряадай округһоо хамта дээрээ 17 хүн хабаадаба. Эрхүүгэй областиин түлөөлэгшэ Александр Архинчиев - нэгдэхэ, Агын Буряадай округой түлөөлэгшэ Алексей Цырендильков - хоёрдохи, Монгол ороной түлөөлэгшэ Баярманга - гурбадахи нуури эзэлбэ.

Модельернүүдэй конкурс. Буряад хубсаһан: «Еһо заншал болон мүнөө үе саг» гэхэн конкурсын «Туршалга» гэхэн номинацияр Лариса Аюрова - нэгдэхэ, Саяна Лхамачыренова - хоёрдохи, Улзыма Ванзатова - гурбадахи нуури эзэлээ. Харин «Хото город» болон «Үдэшин шэмэг хубсаһан» гэхэн номинацияр Нонна Тогочиева - нэгдэхэ, Людмила Шаранова - хоёрдохи, Алена Балсунаева - гурбадахи нуури эзэлээ.